

Informatienota raad

Overbruggingslocatie Statushouders in Veldhoven

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 30 november 2021
Registratienummer: 21bs00168

Kennisnemen van

Het besluit van het college van 30 november 2021 over de intentie van het gebruik van de locatie De Buitenjan aan de Turfweg te Veldhoven voor een overbruggingslocatie voor de regio Zuid-Oost Brabant voor het gelijktijdig opvangen van maximaal 200 statushouders.

Inleiding

De 21 regiogemeenten hebben een oproep vanuit het rijk ontvangen (zie bijlage 1, brief van de Commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant van 14 september 2021) om de uitstroom van statushouders uit de AZC's snel op gang te brengen. Dit om ruimte te creëren in de AZC's voor de opvang van nieuwe asielzoekers. Hiermee wordt voorkomen dat we in een crisissituatie terechtkomen en er sporthallen ed. weer vrij gemaakt moeten worden om asielzoekers op te vangen. Statushouders zouden normaal na 14 weken gehuisvest moeten zijn in een gemeente waaraan zij gekoppeld zijn. Deze termijn wordt regionaal op dit moment niet gehaald door o.a. de woningnood.

Het COA vraagt aan de gemeente Veldhoven om de locatie Buitenjan te mogen inzetten als voorziening voor statushouders. In de regio is geen geschikte locatie die snel kan worden ingezet. Dit is wel mogelijk bij de locatie Buitenjan. Bovendien is deze goed gelegen (aan de rand van Veldhoven). Op deze manier helpt Veldhoven om de druk op de overige COA opvanglocaties te verlichten. Hiermee levert Veldhoven ook een bijdrage aan het voorkomen van een crisissituatie. Het biedt de gemeente Veldhoven en andere 20 regiogemeenten de gelegenheid om in de tussentijd duurzame woonvoorzieningen te realiseren.

Ons college heeft ingestemd met de intentie van het COA om de locatie De Buitenjan in te gaan zetten als overbruggingslocatie voor de statushouders die zijn gekoppeld aan de 21 regiogemeenten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat wij uitsluitend statushouders opvangen (mensen met een erkende vluchtelingenstatus en eventueel hun gezinsleden) en geen asielzoekers. Het COA huurt de locatie en is verantwoordelijk voor alle overige (huisvestings)kosten. De statushouders blijven ingeschreven bij het COA.

In deze informatienota lichten wij dit verzoek van het COA toe en informeren wij uw raad over de in dit kader door ons college genomen stappen en nog te nemen besluiten c.q. vervolgstappen.

Kernboodschap

Het betreft het verzoek aan de gemeente om medewerking te verlenen voor het in samenwerking met exploitant Libéma inrichten van een overbruggingslocatie op de locatie De Buitenjan voor gelijktijdig maximaal 200 statushouders. De groep bestaat uit alleenstaande statushouders en gezinnen die al gekoppeld zijn aan een van de 21 regiogemeenten. Statushouders zijn mensen met een verblijfsvergunning, die dezelfde rechten hebben als ieder andere burger in Nederland. Doordat de woningnood hoog is, is deze locatie ingezet om zo een crisissituatie in AZC's te voorkomen.

Deze medewerking wordt gevraagd voor een periode van een jaar met eventueel een optie van 3 maanden. De planning is erop gericht om de locatie per 1 januari 2022 in gebruik te nemen. De Provincie verzoekt zelfs om dit nog medio december te realiseren. Of dit haalbaar is hangt onder meer af van de uitkomsten van de hieronder genoemde onderdelen.

1. Commitment met de regiogemeenten
2. Vaststellen bestuursovereenkomst COA en Gemeente Veldhoven
3. Overleggen met betrokken organisaties

De 200 statushouders worden gehuisvest in het al bestaande gebouw van de Buitenjan.

Zoals gesteld heeft ons college ingestemd met de intentie om deze tijdelijke overbruggingslocatie te realiseren.

Vervolg

Tussen de gemeente en het COA wordt een bestuursovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst moet nog worden uitgewerkt en over een aantal zaken moet nog een overeenstemming worden bereikt. Tot aan het moment van ingebruikname van de locatie dienen nog veel praktische zaken geregeld te worden. Dit is een verantwoordelijkheid van en geschiedt op kosten van het COA. Overigens worden ook de kosten die de gemeente maakt en die volgens de bestuursovereenkomst declarabel zijn, vergoed door het COA. Wij zullen uw raad hiervan op de hoogte blijven houden.

Voorafgaand aan het opvangen in de overbruggingslocatie zal de gemeente waaraan de statushouders zijn gekoppeld commitment moeten geven op het huisvesten van deze statushouders binnen een jaar.

Communicatie en samenspraak

Ons college en uw raad hechten aan een transparante en duidelijke communicatie met alle direct betrokkenen en met de overige inwoners van Veldhoven. Vanwege de Coronamaatregelen zijn we daar wel iets beperkter in maar belangrijk is wel dat de informatie hierover duidelijk en goed wordt overgebracht.

Op 30 November hebben wij uw raad geïnformeerd over dit voorgenomen besluit van het College in de oordeelsvormende raad.

Op 1 december is hierover een bericht in het Eindhovens Dagblad verschenen. Helaas werd hier foutief gerept over asielzoekers in plaats van statushouders. Het Eindhovens Dagblad heeft dit later op de website aangepast.

Op 1 december informeerden we met een 1-op-1 gesprek de directe omwonenden en belanghebbenden.

Op 2 december wordt er een informatiepagina op de gemeentelijke website online geplaatst en een persbericht naar de perscontacten verstuurd.

Op 8 december wordt er een informatief bericht geplaatst in het Veldhovens weekblad.

Indien blijkt dat er uit de omgeving een behoefte is voor een informatieavond zal deze worden ingepland, maar dan digitaal.

Bijlagen

1. Brief van de Commissaris van de Koning in de provincie Noord-Brabant van 14 september 2021.

Aan:
Colleges burgemeester en wethouders van de
gemeenten in Noord-Brabant
College van Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant
Voorzitters Brabantse veiligheidsregio's

's-Hertogenbosch, 14 september 2021

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 augustus 2021 heeft u namens mij (als coördinerend Rijksfunctionaris) een bericht ontvangen. Aanleiding was het verzoek van de minister van BZK en de staatssecretaris van J&V d.d. 25 augustus 2021 om met spoed opvang voor asielzoekers en huisvesting voor vergunninghouders te realiseren. Dit alles ter voorkoming van crisismoodopvang van asielzoekers. Naar aanleiding hiervan zijn al vele reacties ontvangen maar ook verzoeken tot verheldering van de opgave. Ik wil allereerst de gemeenten en regio's bedanken die al hebben gereageerd. Het sterkt mij in de overtuiging dat wij dit samen aankunnen. De ontvangen reacties worden nog gewogen op haalbaarheid en toepasbaarheid.

Eerder heb ik met u het dynamische provinciaal plan gedeeld dat inzichtelijk maakt op welke wijze we willen gaan werken aan de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. In Noord-Brabant richten wij ons op drie onderwerpen: Overlast, Uitstroom en Opvang.

Op 7 september 2021 is de regionale regietafel bijeengekomen die zich richt op opvang. Hierbij sloten aan de gedeputeerde Ruimte en Wonen, de DG Bestuur, Ruimte en Wonen (BZK), COA-bestuur en vertegenwoordigers van J&V, Rijksvastgoed en de coördinerende gemeentesecretarissen Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio.

Naar aanleiding van het overleg op 7 september is nagedacht over de opgave en hoe wij die in onze provincie het beste efficiënt en effectief kunnen oppakken om crisismoodopvang te voorkomen.

Samenvattend komt de opgave neer op (peildatum 12 september 2021):

1. Korte termijn (1 maand na inwerkingtreding regeling):
 - Realiseren van de uitstroom van ± 231 alleenstaande vergunninghouders, die reeds 14 weken of langer wachten op huisvesting en integratie en die al aan een gemeente zijn gekoppeld.
2. Middellange termijn (2021):
 - Realiseren van de uitstroom van ± 550 vergunninghouders, die langer dan 10 weken (streeftermijn) wachten op huisvesting en integratie en die al aan een gemeente zijn gekoppeld;
 - Noodopvanglocaties voor asielzoekers (indien nodig).
3. Lange termijn:
 - Lange-termijn-woonvisie vanuit Gedeputeerde Staten;
 - Nieuwe opvanglocaties voor asielzoekers als dit nodig blijkt door de instroom.

Als het ons in Noord-Brabant lukt om de uitstroom op de korte en middellange termijn te realiseren, voorkomen wij dat er twee of drie extra noodopvang locaties nodig zijn in onze provincie.

Korte termijn (1 maand na inwerkingtreding regeling)

De alleenstaande vergunninghouders in deze categorie kunnen direct geplaatst worden. Per gemeente betreft het enkelingen, in de grote steden mogelijk tientallen. Naast creatieve oplossingen die gemeenten hiervoor kunnen bedenken, wordt er nu gewerkt aan een hotel- en accommodatie-regeling. Hoewel de contouren van deze regeling duidelijk worden zijn deze nog niet definitief. Snelheid wedijvert hier met zorgvuldigheid. Er zijn bijvoorbeeld nog een aantal financiële en juridische aandachtspunten. Naar verwachting komt hier in de week van 20 september meer duidelijkheid over. De intentie van de regeling is dat vergunninghouders in de gemeente waaraan zij zijn gekoppeld gedurende enkele maanden in een hotel of andere accommodaties worden opgevangen. Dit op kosten van de staat. Deze vorm van uitstroom is snel uitvoerbaar en zorgt landelijk direct voor extra plekken voor de instroom van nieuwe asielzoekers.

Voor de volledigheid: vergunninghouders zijn asielzoekers die de procedure al hebben doorlopen, in Nederland mogen blijven en sowieso al aan uw gemeente zijn gekoppeld.

Voor de aan uw gemeente gekoppelde vergunninghouder(s) kunt u contact opnemen met de bij u bekende regievoerder van het COA. Overige vragen over de huisvesting van vergunninghouders kunnen gesteld worden via huisvestingstatushouders@minbzk.nl.

Middellange termijn (2021)

Naast de alleenstaande vergunninghouders zijn er bijvoorbeeld ook gezinnen die al langer dan 10 weken in een AZC verblijven in afwachting van huisvesting en hun verdere integratie.

Regionale tussenvoorziening

De huidige woningmarkt maakt het uiteraard lastig om deze doelgroep snel te huisvesten. Wat echter wel kan, is bijvoorbeeld in regionaal verband tussenvoorzieningen ontwikkelen voor vergunninghouders. Bij voorkeur in een mix met andere doelgroepen. Tussenvoorzieningen bieden mogelijkheden om in regionaal verband te kijken naar de achtergrond van de vergunninghouder en die zelf te koppelen aan een nabijgelegen gemeente. Hierdoor ontstaat er meer aandacht voor opleiding, arbeidsmarkt en integratie en werken wij direct aan de kwalitatieve kant van de Asielketen.

Een regionale tussenvoorziening/doorstroomlocatie kan een manier zijn voor meerdere gemeenten om gezamenlijk te voldoen aan de taakstelling, met dien verstande dat de som van de aantallen vergunninghouders niet wijzigt. Dit vraagt wel om goede afstemming tussen de toezichthouder en de betrokken gemeenten.

Door te kiezen voor de combinatie van meerdere doelgroepen kan een tussenvoorziening ook beter meebewegen met de fluctuerende uitstroom behoefte van het COA.

Er zijn meerdere potentiële locaties in beeld voor zo'n regionale tussenvoorziening. Per regio kan er het beste een multidisciplinair team gevormd worden vanuit arbeid, wonen en onderwijs. Dit raakt de gemeente via de portefeuilles wonen, arbeidsmarkt en sociaal domein.

Zowel het ministerie van BZK als de provincie Noord-Brabant hebben stimuleringsmogelijkheden om flexibele woonconcepten, waaronder ook tijdelijke woningen, te ontwikkelen omdat het woningtekort alle doelgroepen raakt en we allemaal voor een enorme woningopgave staan. Vanuit de provincie gaat het om de regeling Subsidie Flexwoningen Noord-Brabant, om initiatieven voor flexwoningen financieel te ondersteunen. En de bijdrageregeling Stimulering woningbouw, bedoeld voor extra ambtelijke capaciteit om woningbouwprojecten te versnellen.

Voor het COA is overigens ook flexibele opvang bespreekbaar, gecombineerd met een opvanglocatie voor asielzoekers en/of vergunninghouders. Door flexibele opvangvormen te introduceren, kunnen naast asielzoekers ook andere doelgroepen tijdelijk in opvanglocaties worden gehuisvest. Dit kan eraan bijdragen dat bij fluctuaties in de bezetting minder snel een tekort aan opvangcapaciteit of juist leegstand ontstaat. Om flexibele opvang te kunnen ontwikkelen, moeten allereerst voldoende opvangplekken worden gerealiseerd, hetgeen momenteel de focus van COA heeft. Hierbij verkent zij tevens de mogelijkheden voor flexibele opvang,

bij zowel bestaande als nieuwe locaties. Daarnaast is, mede op basis van verschillende pilots met flexibele opvangvormen, een leidraad ontwikkeld voor gemeenten. Deze is breed beschikbaar gesteld via VNG en COA. De ontwikkeling van flexibele opvang vindt plaats binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Lange termijn

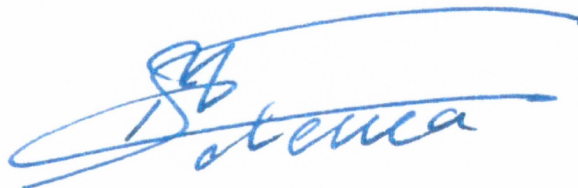
Een lange-termijn-woonvisie vanuit Gedeputeerde Staten is in ontwikkeling en dit heeft betrekking op alle doelgroepen (o.a. spoedzoekers, arbeidsmigranten en vergunninghouders).

Ook kunnen nieuwe opvanglocaties voor asielzoekers nodig zijn door de instroom of doordat bestaande locaties sluiten. Zoals echter ook aangegeven in het provinciaal plan over de Uitvoeringsagenda Asielketen gaan wij pas op zoek naar nieuwe opvanglocaties als de andere provincies hun opgave hebben gerealiseerd of op ons niveau zitten qua aantallen locaties en personen. Het kan natuurlijk wel altijd zo zijn dat COA en/of het RVB zelf met u contact opneemt, mochten zij een geschikte locatie denken te hebben binnen uw gemeentegrenzen.

Een toekomstige opvanglocatie kan ook in eerste instantie ingericht worden voor versnelde uitstroom van vergunninghouders (zie korte- en middellange termijn opgaven) én op termijn doorontwikkeld worden naar een opvanglocatie of flexopvanglocatie (tussenvoorziening).

We kunnen dit alleen samen oplossen en daarom doe ik nogmaals een dringend beroep op u om te doen wat in uw vermogen ligt om met name de korte en middellange termijn opgaven te realiseren. Laten we die stap samen zetten. Via het ministerie zal ik terugkoppeling vragen of de korte termijn opgaven zijn opgepakt en voor de middellange termijn ontvang ik graag uiterlijk 2 oktober een eerste reactie per regio. Ten behoeve hiervan zal ik dan ook de regionale regietafel die gaat over uitstroom bijeenroepen om waar mogelijk te ondersteunen samen met de hulp die beschikbaar is vanuit de ministeries.

Met vriendelijke groet,

mr. I.R. Adema